

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 221/21
Luxembourg, 14. december 2021

Sodba v zadevi C-490/20
Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo“

Mladoletni otrok, ki je državljani Unije in na čigar rojstnem listu, ki je bil izdan v državi članici gostiteljici, sta kot starša navedeni dve osebi istega spola: država članica, katere državljani je, mu mora izdati osebno izkaznico ali potni list, ne da bi zahtevala, naj njeni nacionalni organi predhodno izdajo rojstni list

Prav tako mora priznati dokument, izdan v državi članici gostiteljici, ki navedenemu otroku omogoča, da z vsako od teh dveh oseb uresničuje svojo pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju Unije

V. M. A., bolgarska državljanka, in K. D. K. od leta 2015 prebivata v Španiji in sta leta 2018 sklenili zakonsko zvezo. Njun otrok, S. D. K. A., se je rodil leta 2019 v Španiji. V rojstnem listu tega otroka, ki so ga izdali španski organi, sta kot starša tega otroka navedeni obe materi.

Za pridobitev bolgarskega osebnega dokumenta je potreben rojstni list, ki ga izdajo bolgarski organi, zato je V. M. A. pri občini Sofija (Bolgarija)¹ zaprosila za izdajo rojstnega lista za S. D. K. A. V. M. A. je vlogi priložila legaliziran in overjen prevod izpiska iz španskega matičnega registra v zvezi z rojstvom S. D. K. A. v bolgarski jezik.

Občina Sofija je V. M. A. pozvala, naj predloži dokazila o materinstvu v zvezi s S. D. K. A., in sicer glede identitete biološke matere tega otroka. Obrazec rojstnega lista, ki je v veljavi v Bolgariji, namreč določa eno samo polje za „mater“² in drugo polje za „očeta“, pri čemer je v vsako od teh polj mogoče vpisati samo eno ime.

V. M. A. je menila, da zahtevane informacije ni dolžna predložiti, zato je občina Sofija glede na neobstoje informacij o identiteti biološke matere zadevnega otroka in dejstvo, da je vpis dveh staršev ženskega spola v rojstni list v nasprotju z bolgarskim javnim redom, ki ne dovoljuje zakonskih zvez med osebama istega spola, izdajo zahtevanega rojstnega lista zavrnila.

V. M. A. je zoper to zavrnilno odločbo vložila tožbo pri Administrativen sad Sofia-grad (upravno sodišče v Sofiji), ki je predložitveno sodišče.

Navedeno sodišče se sprašuje, ali se s tem, da so bolgarski organi zavrnilo evidentiranje rojstva bolgarskega državljanca,³ ki se je zgodilo v drugi državi članici in ki je bilo potrjeno z rojstnim listom, v katerem sta navedeni dve materi, ki je bil izdan v zadnjenavedeni državi članici, posega v pravice, ki so navedenemu državljanu podeljene s členoma 20 in 21 PDEU ter členi 7, 24 in 45 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah⁴. Ta zavrnitev bi namreč lahko otežila izdajo bolgarskega osebnega dokumenta ter zato tega otroka ovirala pri uresničevanju pravice do prostega gibanja in torej pri polnem uživanju pravic, ki jih ima kot državljani Unije.

¹ Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo“ (občina Sofija, okraj Pančarevo, Bolgarija) (v nadaljevanju: občina Sofija).

² V skladu s Semeen kodeks (bolgarski družinski zakonik) v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari, se materinstvo ugotavlja na podlagi rojstva, pri čemer je mati otroka opredeljena kot ženska, ki ga je rodila, in sicer tudi v primeru umetne oploditve.

³ V skladu z navedbami tega sodišča ni sporno, da ima otrok tudi brez rojstnega lista, ki bi ga izdali bolgarski organi, zlasti na podlagi člena 25(1) bolgarske ustave bolgarsko državljanstvo.

⁴ V nadaljevanju: Listina.

V teh okoliščinah se je navedeno sodišče odločilo, da Sodišču postavi vprašanja o razlagi člena 4(2) PEU,⁵ členov 20 in 21 PDEU ter členov 7, 24 in 45 Listine. V bistvu sprašuje, ali te določbe državo članico zavezujejo, da – za otroka, ki je državljan te države članice ter čigar rojstvo v drugi državi članici je potrjeno z rojstnim listom, ki so ga sestavili organi te druge države članice v skladu z njenim nacionalnim pravom ter v katerem sta kot materi tega otroka navedeni državljanica prve od teh držav članic in njena žena, ne da bi bilo določeno, katera od obeh žensk je navedenega otroka rodila – izda rojstni list zaradi pridobitve bolgarskega osebne dokumenta.

Sodišče, ki je odločalo v velikem senatu, je v sodbi zgoraj navedene določbe razložilo tako, da je v primeru, v katerem gre za mladoletnega otroka, ki je državljan Unije in na čigar rojstnem listu, ki so ga izdali pristojni organi države članice gostiteljice, sta kot starša navedeni dve osebi istega spola, država članica, katere državljan je ta otrok, dolžna, prvič, temu otroku izdati osebno izkaznico ali potni list, ne da bi zahtevala, naj njeni nacionalni organi predhodno izdajo rojstni list, in drugič, tako kot vse druge države članice priznati dokument, izdan v državi članici gostiteljici, ki navedenemu otroku omogoča, da z vsako od teh dveh oseb uresničuje svojo pravico do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic.

Presoja Sodišča

Sodišče je do te ugotovitve prišlo tako, da je najprej opozorilo, da za to, da bi bilo državljanom držav članic omogočeno uresničevanje pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic⁶, ki je s členom 21(1) PDEU priznana vsem državljanom Unije, Direktiva 2004/38⁷ državam članicam nalaga, naj svojim državljanom v skladu s svojo zakonodajo izdajo osebno izkaznico ali potni list, v katerih je navedeno njihovo državljanstvo.

Ker ima torej S. D. K. A. bolgarsko državljanstvo, ji bolgarski organi morajo izdati bolgarsko osebno izkaznico ali potni list z navedbo njenega priimka, kot izhaja iz rojstnega lista, ki so ga sestavili španski organi, neodvisno od tega, ali bo izdan nov rojstni list.

Tak dokument sam ali v povezavi z dokumentom, ki ga je izdala država članica gostiteljica, mora otroku, kot je S. D. K. A., omogočiti, da uresničuje svojo pravico do prostega gibanja z vsako od obeh mater, katerih status staršev tega otroka je določila država članica gostiteljica med prebivanjem v skladu z Direktivo 2004/38.

Pravice, ki jih imajo državljanji držav članic na podlagi člena 21(1) PDEU, namreč vključujejo pravico do običajnega družinskega življenja v državi članici gostiteljici in po vrnitvi v državo članico, katere državljanji so, tudi v tej državi, tako da imajo ti državljanji pravico, da so tam ob njih prisotni člani njihove družine. Španski organi so zakonito ugotovili starševsko vez, biološko oziroma pravno, med S. D. K. A. in njenima staršema ter to vez potrdili v rojstnem listu, ki so ga izdali za otroka, zato mora biti V. M. A. in K. D. K. na podlagi člena 21 PDEU in Direktive 2004/38 kot staršema mladoletnega državljanca Unije, katerega varstvo in vzgojo dejansko zagotavljata, v vseh državah članicah priznana pravica, da ga spremljata pri uresničevanju njegovih pravic.

Iz tega po eni strani izhaja, da morajo države članice to starševsko vez priznati, zato da se S. D. K. A. omogoči, da skupaj z vsakim od svojih staršev uresničuje svojo pravico do prostega gibanja. Po drugi strani je potrebno, da imata oba starša dokument, ki ju pooblašča, da potujeta s tem otrokom. Organi države članice gostiteljice so najprimernejši za sestavo takega dokumenta, ki je lahko rojstni list, druge države članice pa morajo ta dokument priznati.

Osebno stanje resda spada v pristojnost držav članic, ki se prosto odločijo, ali bodo v nacionalnem pravu za osebe istega spola predvidele zakonsko zvezo oziroma starševstvo ali ne. Vendar mora

---

⁵ Na podlagi katerega Unija med drugim spoštuje nacionalno identiteto svojih držav članic, ki je neločljivo povezana z njihovimi temeljnimi političnimi in ustavnimi strukturami.

⁶ V nadaljevanju: pravica do prostega gibanja.

⁷ Člen 4(3) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EEC (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46).

vsaka država članica pri izvajanju te pristojnosti spoštovati pravo Unije, zlasti določbe Pogodbe o prostem gibanju in prebivanju državljanov Unije, tako da v ta namen prizna osebno stanje, ki je bilo ugotovljeno v drugi državi članici v skladu z njenim pravom.

V obravnavani zadevi obveznost države članice, da na eni strani otroku, ki je državljan navedene države in je rojen v drugi državi članici ter čigar rojstni list, ki je bil sestavljen v tej drugi državi članici, kot njegova starša določa osebi istega spola, izda osebni dokument ter da na drugi strani prizna starševsko vez med tem otrokom in vsako od teh dveh oseb v okviru, v katerem ta otrok uresničuje svoje pravice na podlagi člena 21 PDEU in aktov sekundarne zakonodaje v zvezi s tem členom, ne posega v nacionalno identiteto niti ne ogroža javnega reda te države članice. Ta obveznost namreč ne pomeni, da mora zadevna država članica v svojem nacionalnem pravu predvideti starševstvo oseb istega spola ali starševsko vez med tem otrokom in osebama, ki sta v rojstnem listu, ki so ga sestavili organi države članice gostiteljice, navedeni kot njegova starša, priznati za druge namene od uresničevanja pravic, ki jih ima navedeni otrok na podlagi prava Unije.

Nazadnje, nacionalni ukrep, ki lahko ovira uresničevanje prostega pretoka oseb, je lahko utemeljen le, če je v skladu s temeljnimi pravicami, ki so zagotovljene z Listino.⁸ To, da bi bil otrok prikrajšan za razmerje z enim od svojih staršev v okviru uresničevanja svoje pravice do prostega gibanja ali da bi mu bilo uresničevanje te pravice onemogočeno ali čezmerno oteženo, ker so njegovi starši istega spola, pa bi bilo v nasprotju s temeljnimi pravicami, ki jih zagotavljata člena 7 in 24 Listine.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

---

⁸ V položaju, ki je predmet spora o glavni stvari, so upoštevene pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, zagotovljena s členom 7 Listine, ter pravice otroka, zagotovljene s členom 24 te listine, in sicer zlasti pravica, da se upoštevajo koristi otroka, ter pravica do rednih osebnih odnosov in neposrednih stikov z obema staršema.